

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň JUDr. Zuzany Šmídové a JUDr. Lady Závaškové ve věci

žalobkyně: **Ing. E. V.**, nar. xxx
bytem xxx
zastoupena advokátem JUDr. Martinem Richterem, Ph.D.
sídlem Na Strži 2102/61a, 140 00 Praha 4

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČO 69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 6 460 641,80 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. června 2022, č. j. 10 C 89/2021-516, po částečném zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2022, č. j. 91 Co 309/2022-551, nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 20. listopadu 2024, č. j. II. ÚS 2241/24,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II., pokud jím byla zamítnuta žaloba v rozsahu částky 6 460 641,80 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 9. 4. 2021 do zaplacení, **mění** částečně tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 767 875 Kč s úrokem z prodlení

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

ve výši 8,25 % z této částky ročně od 9. 4. 2021 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku; jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku 25 563,50 Kč do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí, k rukám advokáta žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil soud I. stupně žalované povinnost uhradit žalobkyni 106 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky od 9. 4. 2021 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), zamítl žalobu ve zbývajícím požadavku žalobkyně na zaplacení 6 510 641,80 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 9. 4. 2021 do zaplacení (výrok II.) a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 3 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).
2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, již se žalobkyně po částečných zpětvzetích žaloby domáhala zaplacení částky 6 616 641,80 Kč s příslušenstvím jakožto zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou jí nezákonným trestním řízením vedeným u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 T 8/2014. Žalobkyně popisovala zásahy do své osobnostní sféry, zejména do dobrého jména, cti a důstojnosti, poukazovala na medializaci případu, profesní, zdravotní a rodinné zásahy a též na nezákonný způsob vedení trestního řízení, kdy státní zástupkyně byla z kauzy odvolána a předseda senátu Městského soudu v Praze byl kárně stíhán za manipulaci s protokoly. Žalobkyně dále zdůrazňovala, že v průběhu řízení byla nejprve dvakrát nepravomocně odsouzena a teprve až poté došlo k jejímu zproštění.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že dne 26. 3. 2013 vydala Policie České republiky pod č. j. ÚOOZ-2087/TC-2012-292100 usnesení ve smyslu § 160 odst. 1 tr. řádu, kterým zahájila mj. trestní stíhání žalobkyně pro podezření ze spáchání zločinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2, odst. 4 písm. a) tr. zákoníku v jednočinném souběhu se zločinem porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 a 3 tr. zákoníku. Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 8. 9. 2016, sp. zn. 10 T 8/2014, kterým byla žalobkyně uznána vinnou spácháním zločinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2, odst. 4 písm. a) a b) tr. zákoníku a zločinu porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1 a 3 tr. zákoníku a byla nepravomocně odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání tří let podmínečně odloženému na zkušební dobu tří let. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 9. 2018, sp. zn. 5 To 21/2018, byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2016 zrušen, mimo jiné v odsuzující části ve vztahu k žalobkyni a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Rozsudkem ze 17. 12. 2018, sp. zn. 10 T 8/2014, bylo Městským soudem v Praze rozhodnuto tak, že žalobkyně byla znovu shledána vinnou ze zločinu podle § 248 odst. 2, odst. 4 písm. a) a b) tr. zákoníku a podle § 220 odst. 1 a 3 tr. zákoníku. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 27. 6. 2019, č. j. 5 To 17/2019-13236, znovu zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2018 a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení a zároveň rozhodl, že věc má být projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2020, č. j. 10 T 8/2014-14491, bylo rozhodnuto tak, že žalobkyně se podle § 226 písm. b) tr. řádu zprošťuje obžaloby. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 13. 5. 2020. Trestní řízení vedené vůči žalobkyni trvalo 7 let a téměř 2 měsíce, žalobkyni hrozil trest odnětí svobody v trestní sazbě od 2 do 8 let a v průběhu trestního řízení byla žalobkyně dvakrát nepravomocně odsouzena. Dále soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně svůj nárok předběžně uplatnila u žalované dne 8. 10. 2020 a že žalovaná žalobkyni uhradila za nemajetkovou újmu způsobenou vydáním nezákonného rozhodnutí dne 9. 4. 2021 částku 344 000 Kč a dne 13. 4. 2021 poskytla žalobkyni omluvu za negativní následky a útrapy vyvolané u žalobkyně jejím trestním stíháním. Žalovaná také žalobkyni uhradila na náhradě škody tvořené

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

náklady na obhajobu 607 843,50 Kč a nahradila žalobkyni i jí vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou délkou řízení ve výši 64 750 Kč.

4. Soud I. stupně zjistil, že se trestní stíhání žalobkyně negativně projevilo na jejím psychickém stavu, který se postupně zhoršoval. Začal se projevovat xxx xxx xxx, a kulminoval v roce 2019, kdy žalobkyně navštívila psychiatra, u něhož byla léčena až do ukončení svého trestního stíhání. Psychické obtíže žalobkyně byly charakterizovány jako xxx xxx. Došlo také ke zhoršení fyzického zdraví žalobkyně, která často trpěla xxx xxx, xxx, což vedlo v roce 2016 k nutnosti odvezení žalobkyně na urgentní příjem.
5. Soud I. stupně zohlednil, že v důsledku rozsáhlé medializace trestního řízení ve vztahu k tzv. kauze Xxx se trestní stíhání, a to výslovně i ve vztahu k žalobkyni, dostalo do širokého podvědomí veřejnosti, když žalobkyně byla při medializaci zmiňována jménem i obrazem. Média informovala o průběhu trestního řízení tak, že trestní stíhání je podloženo znaleckými posudky, z nichž je dovozováno, že ve věci smluv uzavřených v kauze Xxx došlo ke spáchání trestné činnosti, a to právě i žalobkyní. O této trestní kauze informovala média průběžně v návaznosti na jednotlivá stadia vyšetřování a průběh soudních jednání; nakonec bylo médii obsáhle informováno i o tom, že žalobkyně byla obžaloby zproštěna. Soud I. stupně současně dospěl k závěru, že v řízení nebylo zjištěno, že by medializace kauzy Xxx, a to ani ve vztahu k žalobkyni, byla vyvolána či zapříčiněna orgány činnými v trestním řízení, a proto nebylo lze uzavřít, že medializace případu by byla přičitatelná k tíži státu.
6. Soud I. stupně vyšel z toho, že žalobkyně byla vystavena újmě z důvodu postupu orgánů činných v trestním řízení, konkrétně Městského soudu v Praze tím, že v trestním řízení došlo k rozsáhlé manipulaci s přepisem protokolů z hlavních líčení, a to minimálně ve dvanácti případech, za což byl kárně postižen tehdejší předseda senátu JUDr. A. Sotolář. K manipulaci s protokoly došlo v neprospěch obžalovaných, tedy i žalobkyně, což vyvolávalo odůvodněné na straně žalobkyně zvýšenou újmu a obavu z nezákonně vedeného trestního stíhání. Způsob vedení trestního řízení nesla žalobkyně úkorně.
7. Soud I. stupně měl za prokázaný zásah do osobního života žalobkyně v tom směru, že žalobkyně musela za účelem své obhajoby studovat rozsáhlé materiály (desítky smluv čítající tisíce stran textu), obsáhlé protokoly z jednání, u nichž kontrolovala soulad písemného vyhotovení se zvukovými záznamy. To pro ni bylo i psychicky obtížné, neboť tímto postupem musela znovu prožívat hlavní líčení. Trestní stíhání tedy žalobkyni časově velmi zaneprázdnilo. Soud I. stupně vzal do úvahy, že žalobkyně byla vedením trestního stíhání dotčena i v oblasti volnočasových aktivit, zejména pokud jde o činnost xxx xxx xxx, když soud I. stupně uvěřil tomu, že tyto aktivity musela žalobkyně v důsledku vytíženosti trestním řízením, zejména v období po roce 2014, výrazně utlumit.
8. Soud I. stupně měl za zjištěné zásahy v oblasti cti, důstojnosti a obecně osobního života žalobkyně, neboť žalobkyně, která bojovala proti korupci, velmi negativně vnímala, že byla vystavena nedůvodnému trestnímu stíhání pro podezření, že porušila pravidla hospodářské soutěže a povinnosti při správě cizího majetku. Tato skutečnost žalobkyni poškozovala i v očích jejího okolí a veřejnosti, zejména pokud jde o její důvěryhodnost. Soud I. stupně zohlednil, že žalobkyně úkorně nesla to, že o ní média hovořila jako o člověku, který měl nikoliv řádně nakládat s veřejnými prostředky, proti čemuž naopak žalobkyně bojovala v rámci komunální politiky. Žalobkyně byla dotčena na své cti a důstojnosti i tím, že v důsledku trestního stíhání byla negativně vnímána veřejností, což mělo odraz například v tom, že vyšetřovací parlamentní komise ve své závěrečné zprávě z roku 2014 vycházela z předpokladu, že trestná činnost, z níž byla žalobkyně obviněna, se jednoznačně stala, a navrhovala celou kauzu řádně došetřit.
9. Soud I. stupně zjistil, že došlo k zásahu do profesní sféry žalobkyně, když musela omezit svoji aktivitu xxx ve společnosti, s kterou od devadesátých let podnikala. Došlo také k újmě žalobkyně v oblasti její politické angažovanosti, když bylo prokázano, že její trestní stíhání bylo využíváno k politickému boji v rámci xxx. Bylo navrženo její odvolání xxx a trestní stíhání jí bylo často

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

připomínáno ve snaze relativizovat její vyjádření či námitky k tématům, zejména v oblasti IT. Žalobkyně sice byla v roce 2014 zvolena do xxx, v důsledku vedení předmětného trestního řízení však nezískala xxx celkově tolik hlasů, aby mohla žalobkyně výrazněji prosazovat v komunální politice svůj vliv a teoreticky být i ve vedení xxx. Po roce 2014 se tedy žalobkyně účastnila komunální politiky jakožto politik opoziční. V důsledku toho, že žalobkyně byla konfrontována s trestním stíháním, rezignovala posléze na svou politickou aktivitu a v roce 2018 již xxx nekandidovala.

10. Ve sféře rodinné nebyly soudem I. stupně zjištěny žádné zásahy, naopak bylo prokázáno, že rodinné prostředí žalobkyni podporovalo, a to byť ostatní členové rodiny nesli trestní stíhání žalobkyně rovněž obtížně.
 11. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 1 odst. 1, § 2, § 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 14 odst. 1 a 3, § 15 odst. 2, § 26 a § 31a odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“), že žaloba je částečně důvodná. Soud I. stupně shledal, že byly naplněny podmínky pro vznik odpovědnosti státu za újmu, neboť ve vztahu k žalobkyni bylo vydáno nezákonné rozhodnutí (usnesení o zahájení trestního stíhání), které bylo pro nezákonnost zrušeno, resp. jeho nezákonnost byla deklarována pravomocným zprošťujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2020, č. j. 10 T 8/2014-14491, a v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím vznikla žalobkyni nemajetková újma.
 12. Soud I. stupně uvedl, že jak délka trestního stíhání žalobkyně, tak povaha trestné činnosti, pro kterou byla stíhána, tak zásahy do osobnostní sféry žalobkyně, svědčí pro to, že dostačujícím odškodněním vzniklé nemajetkové újmy není toliko konstatování porušení práva žalobkyně, ale že se žalobkyni má dostat zadostiučnění formou finančního plnění. Soud I. stupně vyšel z toho, že ačkoliv povaha trestné činnosti, pro kterou byla žalobkyně stíhána, obecně nevyvolává zvýšenou míru společenského odsouzení, tak žalobkyně byla aktivním odpůrcem totalitního režimu a vymezovala se vůči korupci, proto ji stíhání právě pro tuto majetkovou trestnou činnost výrazněji zasáhlo.
 13. Soud I. stupně poté s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu R 67/2016 při zvažování přiměřené výše odškodnění, která by měla být žalobkyni poskytnuta za jí vzniklou nemajetkovou újmu, porovnal případ žalobkyně s obdobnými případy, jejichž shodné a rozdílné prvky podrobně rozebral pod body 56. až 60. odůvodnění svého rozsudku. Za nejvíce obdobný případ označil soud I. stupně věc projednávanou u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 C 24/2018 (u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 20 Co 318/2021) a konstatoval, že v něm bylo žalobci přiznáno odškodnění ve výši 300 000 Kč, jednalo se o spoluobžalovaného žalobkyně v téže trestní věci, kdy s ohledem na totožnosti a zároveň odlišnosti případu (a to i v zásazích do osobnostních sfér těchto osob i v délce řízení; blíže viz bod 57. odůvodnění rozsudku soudu I. stupně) přistoupil soud I. stupně k navýšení odškodnění oproti odškodnění pravomocně přiznanému s žalobkyní původně spoluobžalované osobě o dalších 150 000 Kč s tím, že jako adekvátní částku odškodnění ve vztahu k žalobkyni shledal částku 450 000 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobkyně již v rámci mimosoudního projednání věci obdržela od žalované plnění ve výši 344 000 Kč, uložil soud I. stupně žalované povinnost zaplatit žalobkyni již jen 106 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení od doby, kdy se žalovaná dostala do prodlení s její úhradou. Ve zbývajících částech soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl.
- náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně podle § 142 odst. 3, § 146 odst. 2 a § 151 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Uvedl, že se žalobkyně původně domáhala zaplacení částky 12 572 514,50 Kč tvořené z částky 6 616 641,80 Kč jako zadostiučnění za nemajetkovou újmu (tarifní hodnota 50 000 Kč podle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3378/2013), z částky 916 514,50 Kč jako náhrada škody spočívající v nákladech

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

obhajoby a z částky 5 039 358,20 Kč jako náhrada škody spočívající v ušlém zisku (v obou případech je tarifní hodnotou výše nárokové škody). Tarifní hodnota předmětu řízení tedy činila 6 005 872,70 Kč, žalobkyně byla úspěšná v tarifní hodnotě 50 000 Kč (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2707/2013), když řízení bylo ve vztahu k požadavku žalobkyně na náhradu majetkové škody ve výši 5 955 872,70 Kč zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku, čímž procesně zavinila zastavení řízení. Úspěch žalované v řízení činil 99,17 %, což soud I. stupně vyhodnotil podle § 142 odst. 3 o. s. ř. jakožto neúspěch zcela nepatrný (0,83 %), a přiznal proto žalované plnou náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 900 Kč za 13 paušálních náhrad nezastoupeného účastníka (jedna náhrada á 300 Kč).

- lhůtě k plnění soud I. stupně rozhodl podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř., když takto prodloužená lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí.
14. Žalobkyně napadla rozsudek soudu I. stupně ve výrocích II. a III. včasným a přípustným odvoláním s odůvodněním, že soud I. stupně učinil nesprávná a neúplná skutková zjištění a věc nesprávně právně posoudil. Žalobkyně soudu I. stupně vytýkala, že řádně nezohlednil všechny skutečnosti, které byly z provedených důkazů zjištěny, tedy zejména že znalecké posudky, na kterých byla postavena obžaloba, byly následně v rámci odůvodnění zprošťujícího rozsudku označeny za nezákonné a nebylo k nim přihlíženo, a to ačkoli tyto posudky byly jedním ze základních pilířů nezákonného trestního stíhání a měly vliv na negativní medializaci věci a celkově na zásah do osobnostních práv žalobkyně. Žalobkyně namítala, že medializace případu byla z počátku trestního stíhání mimořádně vysoká, zatímco o zprošťujícím rozsudku již nebylo informováno natolik rozsáhle. Nesouhlasila se závěrem soudu I. stupně, že se orgány činné v trestním řízení nepodílely na tom, že se trestní stíhání žalobkyně stalo veřejným. Žalobkyně byla přesvědčena, že medializace případu byla úmyslně způsobena Policií ČR, když usnesení o zahájení trestního řízení bylo Policií ČR nestandardně předáno obviněným, včetně žalobkyně, na jednání Rady xxx, ačkoli základním a standardním způsobem doručování dokumentů mezi policií a dotčenými osobami je zaslání usnesení poštou nebo datovou schránkou. Osobní doručení se využívá zcela mimořádně, a to zejména v případech, kdy je dotčená osoba nekontaktní, nebo převzetí pošty odpírá. Podle žalobkyně je třeba přičíst negativní medializaci případu k tíži státu i z toho důvodu, že trestní stíhání bylo postaveno na znaleckých posudcích osob jmenovaných soudy a že odsouzení žalobkyně v důsledku kárného provinění soudce přineslo negativní medializaci věci nad rámec běžného odsouzení. Žalobkyně brojila proti závěrům soudu I. stupně, že nebyly zjištěny zásahy v rodinné sféře žalobkyně. Žalobkyně poukazovala na to, že z důkazů vyplynulo, že po zahájení trestního stíhání žalobkyně zemřel její xxx, který byl do té doby v podstatě zdravý, avšak po rozhovoru žalobkyně v televizi po sdělení obvinění byl velmi rozrušen a několik dnů na to zemřel. Žalobkyně tedy dovozovala, že její trestní stíhání mělo zásadní vliv na zdraví jejího otce a bylo podstatným důvodem, že nezvládl, že jeho dcera je trestně stíhaná, přičemž ke zhoršení jeho zdravotního stavu došlo ihned po televizních reportážích odvysílaných po zahájení trestního stíhání. Žalobkyně též upozorňovala na výpovědi svědků, z nichž vyplynulo, že se žalobkyně intenzivně věnovala svému trestnímu stíhání, že čas věnovaný trestnímu stíhání ji unavoval a znemožňoval jí starost o domácnost, že rodina měla obavy, aby nebylo do jejich domu něco podstrčeno, když už je proti žalobkyni vedeno vykonstruované trestní řízení a že žalobkyně podléhala konspiračním a chmurným náladám, což taktéž negativně ovlivňovalo rodinný život. Žalobkyně namítala, že soud I. stupně nesprávně neposuzoval z hlediska závažnosti zásahu i délku trestního stíhání, což odůvodnil tím, že žalobkyně za průtahy v řízení dostala odškodnění ve výši 64 750 Kč.
15. Žalobkyně dále ve svém odvolání poukazovala na to, že soud I. stupně sice provedl srovnání s rozsudky osob stíhaných v téže kauze, avšak že tyto nejsou bez dalšího srovnatelné. Žalobkyně měla za to, že soud I. stupně postupoval nesprávně, pokud žalobkyni nevyzval podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř., a to ve vztahu ke srovnatelným případům odškodnění. Žalobkyně zdůrazňovala, že její

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

případ je srovnatelný s případem xxx Mgr. P. L., což však soud I. stupně neakceptoval. Žalobkyně poukazovala na to, že P. L. obdržel od žalované za velmi krátké trestní stíhání v přepočtu na dny mnohonásobně vyšší odškodnění než žalobkyně. Výši přiznaného zadostiučinění považovala žalobkyně za zcela nedostatečnou a v rozporu se základními principy spravedlnosti. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně ve výroku II. tak, že uloží žalované povinnost zaplatit žalobkyni jako náhradu nemajetkové újmy za její nezákonné trestní stíhání 6 510 041,80 Kč s příslušenstvím a přizná žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

16. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání uvedla, že se plně ztotožňuje jak se skutkovými zjištěními, tak s právními závěry soudu I. stupně. Konstatovala, že soud I. stupně provedl velice rozsáhlé dokazování listinnými důkazy a výpověďmi svědků a žádný důkazní návrh nebyl pro nadbytečnost neproveden. Soud I. stupně se dle žalované ve svém rozhodnutí řádně vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, které správně skutkově vyhodnotil a též i správně právně posoudil. Ve vztahu ke komparaci trestní kauzy žalobkyně s odškodněním xxx Mgr. P. L. a k žalobkyní tvrzené absenci poučení podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. žalovaná uvedla, že ze strany soudu I. instance nedošlo k žádnému procesnímu pochybení, jelikož žalobkyně vylicila všechny rozhodné skutečnosti a navrhla důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud potvrdil rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný.
17. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 11. 2022, č. j. 91 Co 309/2022-551, rozsudek soudu I. stupně (ze dne 21. 6. 2022) v zamítavém výroku II. změnil částečně tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 50 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky za dobu od 9. 4. 2021 do zaplacení; jinak rozsudek v tomto výroku potvrdil a uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 4 328 Kč. Odvolací soud sdílel závěr soudu I. stupně o tom, že předmětným trestním řízením vedeným na základě nezákonného rozhodnutí (usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyně ze dne 26. 3. 2013) bylo zasaženo do osobnostní sféry žalobkyně včetně oblasti zdravotní, že došlo k zásahům do jejího profesního, politického a společenského života, že došlo k poškození její cti a dobré pověsti a že v důsledku rozsáhlé medializace případu se trestní stíhání žalobkyně dostalo do širokého vědomí veřejnosti. Soud I. stupně rovněž správně určil celkovou délku trestního řízení, které ve vztahu k žalobkyni trvalo 7 let a 2 měsíce. Odvolací soud shledal též správným závěr soudu I. stupně v tom, že žalobkyně se měla trestných činů dopustit ve veřejné funkci vykonávané v hlavním městě Praze, a že její trestní stíhání pro uvedené trestné činy představovalo podstatnější zásah do jejích práv, než v případech jiných osob stíhaných za tutéž trestnou činnost, neboť žalobkyně byla v minulosti aktivním odpůrcem totalitního režimu a dlouhodobě se vymezovala vůči korupci. S ohledem na prokázané zásahy do života žalobkyně pak odvolací soud shledal správným i závěr soudu I. stupně o poskytnutí žalobkyni přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích.
18. Odvolací soud při úvahách o přiměřené výši odškodnění (v rámci srovnání případu žalobkyně s dalšími obdobnými případy) přihlédl kromě případu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 27 C 24/2018 (z něhož především vycházel soud I. stupně), také k případu vedenému u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 25 C 218/2017, a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 54 Co 57/2022, v němž byl ke srovnání použit i případ odškodnění Mgr. P. L.. Odvolací soud tento případ též podrobně vyložil v bodě 28. odůvodnění svého rozhodnutí. Shledal, že zásahy do osobnostní sféry žalobkyně byly závažnější, než v obou uvedených případech. Také doba, po kterou byla žalobkyně trestnímu stíhání vystavena, byla mnohem delší, než v těchto případech. Poté, kdy odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně navíc přihlédl k nestandardnímu doručení usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyni a k časové souvislosti mezi zahájením trestního řízení a úmrtím otce žalobkyně, dospěl k závěru, že adekvátním odškodněním nemajetkové újmy způsobené žalobkyni nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání je

500 000 Kč, když vedle toho se žalobkyni dostalo i satisfakce morální formou omluvy od Ministerstva spravedlnosti ze dne 13. 4. 2021.

19. Dovolání žalobkyně Nejvyšší soud usnesením ze dne 27. 5. 2024, č. j. 28 Cdo 3773/2023-590, odmítl.
20. Proti rozhodnutí dovolacího a odvolacího soudu podala žalobkyně 9. 8. 2024 ústavní stížnost, o které rozhodl Ústavní soud nálezem ze dne 20. 11. 2024 pod sp. zn. II. ÚS 2241/24 tak, že usnesením Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2024, č. j. 28 Cdo 3773/2023-590, a částí výroku I. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2022, č. j. 91 Co 309/2022-551, kterým byl potvrzen zamítavý výrok II. rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21. 6. 2022, č. j. 10 C 89/2021-516, bylo porušeno právo stěžovatelky na soudní ochranu, zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím soudu, zaručené v čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, a toto usnesení Nejvyššího soudu a část výroku I. městského soudu se proto ruší. Ústavní soud v nálezu vyložil, že stát musí nést objektivní odpovědnost za jednání svých orgánů, kterým státní orgány nebo orgány veřejné moci přímo zasahují do základních práv jednotlivce. Současně stát nesmí závažnost nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním bagatelizovat přiznáním nepřiměřeně nízké náhrady. Ústavní soud konstatoval, že případ žalobkyně, který sice obecné soudy porovnávaly s jinými případy, které v napadených rozhodnutích také řádně specifikovaly, se však v mnoha zásadních ohledech odlišuje. Vyjádřil souhlas se stěžovatelkou (žalobkyní), že její případ je spíše skutečně srovnatelný s kauzou řešenou Ústavním soudem v jeho nálezu pod sp. zn. II. ÚS 417/21, týkajícím se trestně stíhaného politika J. L.. Vyložil, že v obou posuzovaných případech se jednalo o trestní stíhání aktivního politika pro čin přímo související s jeho politickou činností, hrozící sazba trestu odnětí svobody byla v rozmezí dvou až osmi let, oba byli dvakrát nepravomocně odsouzeni a zprošťující rozsudek byl vyhlášen až napotřetí, přičemž došlo k široké medializaci trestní věci v celostátních médiích. Na rozdíl od stíhaného senátora L. byla stěžovatelka stíhána o dva roky déle a prokazatelně trpěla psychickými obtížemi, léčenými psychiatrem. Navíc jí v této době zemřel xxx, rozrušený okolnostmi jejího trestního stíhání. Přitom stěžovatelce bylo celkem přiznáno 500 000 Kč, zatímco panu L. ve značně srovnatelné kauze přes milión Kč. Dle Ústavního soudu lze tedy konstatovat, že stěžovatelce byla za déle trvající trestní stíhání (jinak vykazující obdobné rysy), s vážnými dopady na její zdraví, přiznána nižší výše zadostiučinění. Ústavní soud rovněž souhlasil se stěžovatelkou, že obecné soudy dostatečně nezohlednily také bezprecedentní selhání orgánů činných v trestním řízení, ve kterém došlo k úmyslnému manipulování s protokoly ze strany trestního soudce v neprospěch obviněných, který za to byl i kárně odsouzen. Závěry soudů ve zkoumaném případě lze proto dle Ústavního soudu vzhledem ke shora vyslovenému považovat za ústavně neakceptovatelné. Ústavní soud pro úplnost zdůraznil, že není jeho úkolem, aby v daném případě sám určoval přesně výši finanční částky, která stěžovatelce má náležet, a rozhodně ani netvrdí, že takové přiměřené zadostiučinění by mělo odpovídat původnímu požadavku stěžovatelky ve výši přesahující šest milionů Kč.
21. Odvolací soud poté znovu přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaného odvolání ve vazbě na rozsah, v jakém byl zrušen k ústavní stížnosti žalobkyně zamítavý výrok I. rozsudku odvolacího soudu nálezem Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2024, sp. zn. II. ÚS 2241/24, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř (§ 206 odst. 2 o. s. ř.). Poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je částečně důvodné.
22. Odvolací soud konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, z nichž čerpal správná skutková zjištění, která odvolací soud shrnul pod body 3. až 10. odůvodnění tohoto rozsudku. Na takto správně zjištěný skutkový stav aplikoval soud I. stupně správná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb.
23. Podle § 8 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

24. Podle § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odstavce 2 tohoto zákonného ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.
25. Žalobkyně se při jednání odvolacího soudu dne 16. 5. 2025 v rámci podaného odvolání ztotožnila se skutkovými zjištěními soudu I. stupně i soudu odvolacího, nadále však namítala nesprávné právní posouzení věci. S odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2024, sp. zn. II. ÚS 2241/24, současně trvala na porovnání její věci s případem pana L. jakožto kauzou nejvíce srovnatelnou.
26. Žalovaná při odvolacím jednání, při vědomí si nálezů Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2024, sp. zn. II. ÚS 2241/24, argumentovala tím, že finanční zadostiučinění žalobkyně by se nemělo zásadním způsobem odlišovat od zadostiučinění přiznaného dalším osobám, které byly společně se žalobkyní obžaloby zproštěny – konkrétně s panem H. (tomuto přiznáno zadostiučinění ve výši 800 000 Kč) a s panem N. (přiznáno zadostiučinění ve výši 550 000 Kč).
27. Odvolací soud, vázán závazným právním názorem Ústavního soudu v jeho nálezu ze dne 20. 11. 2024, sp. zn. II. ÚS 2241/24, předně konstatuje, že soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že v projednávané věci došlo v rámci trestního stíhání žalobkyně k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk, neboť její trestní stíhání, zahájené usnesením ze dne 26. 3. 2013, neskončilo odsuzujícím rozsudkem, ale pravomocným zproštěním obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť v obžalobě popsany skutek není trestným činem.
28. Soud I. stupně se rovněž dále správně zabýval formou a výší adekvátního zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve smyslu § 31a OdpŠk a při posouzení konkrétní formy a výše zadostiučinění rovněž správně vycházel z jednotlivých kritérií podstatných pro toto rozhodnutí, jimiž jsou především povaha trestní věci, délka trestního stíhání a dopady trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).
29. V této souvislosti soud I. stupně učinil správný závěr o tom, že předmětným trestním řízením vedeným na základě nezákonného rozhodnutí – usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyně ze dne 26. 3. 2013 – bylo zasazeno do osobnostní sféry žalobkyně včetně oblasti zdraví, došlo k zásahům do profesního, politického a společenského života žalobkyně, došlo k poškození její cti a dobré pověsti, věc byla rozsáhle medializována. Soud I. stupně rovněž správně určil celkovou délku trestního řízení, které trvalo 7 let a 2 měsíce. Taktéž přiléhavě poukázal na povahu trestné činnosti, pro kterou byla žalobkyně trestně stíhána. Soud I. stupně rovněž správně uzavřel, že je namístě poskytnutí zadostiučinění v penězích.
30. Ve smyslu závazného právního názoru Ústavního soudu ČR odvolací soud při svém jednání dne 16. 5. 2025 seznámil účastníky se srovnatelným případem žalobce Ing. J. L., který byl projednáván u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 29 C 207/2017 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 91 Co 344/2019 a sp. zn. 91 Co 16/2022. Poškozenému žalobci bylo v citovaném řízení přiznáno odškodnění nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání v celkové výši 1 102 500 Kč. Ing. L. byl stíhán pro jednání právně kvalifikované jako trestný čin zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku v souběhu s trestným činem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, spáchané ve spolupachatelství, za něž byl ohrožen trestem odnětí

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

svobody v rozpětí od dvou do osmi let. Trestní řízení trvalo 5 let a 3 měsíce. V průběhu trestního řízení byl žalobce dvakrát nepravomocně odsouzen, potřetí byl rozsudkem soudu I. stupně zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu. Žalobce byl před trestním stíháním významným politikem, senátorem a primátorem statutárního města; trestní stíhání pak bylo spojeno s výkonem funkce primátora. Trestní stíhání bylo široce medializováno – na regionální i na celorepublikové úrovni. V době trestního stíhání žalobce trpěl stresem. V důsledku trestního stíhání došlo k zásahu do práv žalobce na jeho osobní, profesní, rodinný i společenský život, došlo k poškození jeho cti a dobré pověsti nejen v očích veřejnosti, ale i jako osoby veřejně činné.

31. Při úvaze o přiměřené výši odškodnění přihlédl odvolací soud právě ke srovnatelnému případu Ing. J. L., vedenému u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 29 C 207/2017 a následně u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 91 Co 344/2019 a sp. zn. 91 Co 16/2022, který se v mnoha znacích (jak již bylo výše rozebráno) s případem žalobkyně shoduje a v rámci kterého bylo tamnímu poškozenému žalobci přiznáno odškodnění nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání v celkové výši 1 102 500 Kč. Na rozdíl od senátora Ing. L. však žalobkyně v souvislosti s trestním stíháním utrpěla výraznější zásah do osobností sféry v oblasti zdraví, když doložila, že trpěla psychickými obtížemi léčenými psychiatrem. Navíc žalobkyni v této době zemřel xxx, přičemž je třeba přihlídnout k časové souvislosti mezi zahájením trestního řízení a úmrtím otce žalobkyně. V neposlední řadě je třeba oproti srovnatelnému případu Ing. L. u žalobkyně zohlednit též skutečnost, že v jejím případě došlo k manipulaci s protokoly z hlavních líčení ze strany trestního soudce, a to v neprospěch obžalovaných, tedy i žalobkyně, za což byl i tehdejší předseda senátu JUDr. Sotolář kárně postižen.
32. Odvolací soud si je rovněž vědom toho (viz odvolací námitka žalované), že v případě poškozeného Ing. L. došlo v souvislosti s jeho trestním stíháním k ukončení jeho politické kariéry (v roce 2014 mu již nebylo umožněno kandidovat ve volbách xxx), což u žalobkyně nenastalo. Oproti tomu je však třeba zohlednit, že v případě žalobkyně trvalo její trestní stíhání téměř o dva roky déle, nežli tomu bylo u Ing. L.. Pokud jde o otázku medializace trestní věci, která byla v obou uvedených případech rozsáhlá, v případě žalobkyně je dle odvolacího soudu (oproti srovnávanému případu senátora L.) třeba zohlednit i její částečnou přičitatelnost státu /viz zcela nestandardní postup Policie ČR při doručování usnesení o zahájení trestního stíhání žalobkyni (i jiným členům Rady xxx) příslušníky policie přímo osobně na zasedání rady/.
33. Po zhodnocení všech okolností případu dospěl odvolací soud k závěru, že žalobkyni by mělo být přiznáno 1,15 x vyšší zadostiučinění za nemajetkovou újmu z předmětného nezákonného trestního stíhání, než bylo přiznáno Ing. L. v případě srovnatelném, tedy částka v celkové výši 1 267 875 Kč. V uvedeném patnáctiprocentním navýšení je konkrétně promítnuto navýšení o 5 % za výraznější zásah do sféry zdraví žalobkyně, o dalších 5 % za shora uvedenou časovou souvislost mezi zahájením trestního řízení a úmrtím otce žalobkyně a konečně o 5 % za popsanou manipulaci soudce s protokoly z hlavního líčení. Vzhledem k tomu, že žalobkyni již byla přiznána částka 500 000 Kč (tj. mimosoudní plnění žalované ve výši 344 000 Kč + další částky 106 000 Kč a 50 000 Kč přiznané žalobkyni předchozími rozhodnutími v tomto řízení), přistoupil odvolací soud k dalšímu navýšení zadostiučinění o částku 767 875 Kč.
34. Z vyložených důvodů postupoval odvolací soud podle ustanovení § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a rozsudek soudu I. stupně v napadeném výroku II., pokud jím byla zamítnuta žaloba v rozsahu částky 6 460 641,80 Kč s příslušenstvím, změnil částečně tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 767 875 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % z této částky ročně od 9. 4. 2021 do zaplacení; jinak rozsudek soudu I. stupně v tomto výroku jako věcně správný potvrdil podle § 219 o. s. ř. (výrok I. rozsudku odvolacího soudu).
35. Výrok o náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů je odůvodněn § 224 odst. 2 o. s. ř., ve spojení s § 142 odst. 1, 2 a 3 o. s. ř. a § 146 odst. 2 větou první o. s. ř. Odvolací soud zohlednil

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

poměr úspěchu a neúspěchu účastníků řízení jednak před soudem I. stupně a jednak před soudem odvolacím i soudem dovolacím. Soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že s ohledem na to, že předmětem řízení před soudem I. stupně byl požadavek na náhradu nemajetkové újmy, avšak zároveň i požadavek a náhradu majetkové škody, ve vztahu k níž však z procesního hlediska zavinila zastavení řízení žalobkyně, a byla by tak povinna hradit náklady žalované ve smyslu § 146 odst. 2 věty první o. s. ř., byla v řízení před soudem I. stupně úspěšná žalovaná (její neúspěch byl v poměrně nepatrné části). Úspěšné žalované v řízení před soudem I. stupně tak vzniklo právo na náhradu nákladů řízení ve výši 3 900 Kč, a to za 13 režijních paušálů nezastoupeného účastníka po 300 Kč podle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb. Naopak v odvolacím řízení byla zcela úspěšná žalobkyně, a proto jí za odvolací řízení náleží náhrada nákladů ve výši 8 228 Kč, která se skládá z odměny právního zástupce žalobkyně za dva úkony právní služby (odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 30. 11. 2022) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), z částky 600 Kč jakožto paušální náhrady hotových výdajů právního zástupce žalobkyně za dva úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 AT a 21 % DPH ve výši 1 428 Kč. Náklady řízení procesně úspěšné žalobkyně za dovolací řízení ve výši 8 228 Kč jsou představovány odměnou za dva úkony právní služby (dovolání žalobkyně ze dne 3. 3. 2023, reakce na vyjádření žalované ze dne 20. 11. 2023) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) AT, 2x režijním paušálem po 300 Kč podle § 13 odst. 4 AT a 21 % DPH. Konečně náklady odvolacího řízení (po vydání nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2024, sp. zn. II. ÚS 2241/24) procesně úspěšné žalobkyně jsou představovány odměnou za jeden úkon právní služby (účast právního zástupce na jednání odvolacího soudu dne 16. 5. 2025) ve výši 10 300 Kč podle § 9a odst. 2 písm. a) AT, ve znění účinném od 1. 1. 2025, 1x režijním paušálem 450 Kč podle § 13 odst. 4 AT, ve znění účinném od 1. 1. 2025, a 21 % DPH v částce 2 257,50 Kč, tedy v součtu částkou 13 007,50 Kč. Odvolací soud oproti tomu nepřiznal žalobkyni odměnu za další úkon v podobě doplnění dovolání ze dne 26. 3. 2024, neboť se jednalo v podstatě o totožnou argumentaci, jaká byla uplatněna v samotném dovolání. Rovněž náhrada nákladů právního zastoupení za řízení před Ústavním soudem žalobkyni nepřisluší (srov. Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. 6. 2016, sp. zn. Cpjn 31/2014).

36. S ohledem na to, že žalobkyni vznikla povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů za řízení před soudem I. stupně, uložil odvolací soud žalované povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku 25 563,50 Kč (29 463,50 Kč minus 3 900 Kč). O místě plnění k rukám zástupce žalobkyně bylo rozhodnuto podle § 211 a § 149 odst. 1 o. s. ř.
37. Lhůtu k plnění ponechal odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně na patnáct dnů od právní moci rozsudku dle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. za použití § 211 o. s. ř., když takto prodloužená pariční lhůta odpovídá podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí, přičemž odvolacímu soudu současně nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobkyni jakoukoliv újmu.
38. Výrok I. rozsudku soudu I. stupně nebyl dotčen odvoláním žádného z účastníků. Zůstal proto stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky, prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, a to za podmínek § 237 o. s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.

Praha 16. května 2025

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje E.B.